

**Prof. Dr. Helmuth Steininger
Ullrich Junker**

**Dr. Richard Wunsch
(1869 -1911)**

**Lekarz pochodzący z
Jeleniej Góry w Karkonoszach,
zostaje osobistym medykiem ostatniego
koreańskiego cesarza w Azji Wschodniej.**

Unser herzlicher Dank gilt
Frau Dr. Stefania Żelasko
für die Übersetzung ins Polnische.

© im Dezember 2022
Ullrich Junker
Mörikestr. 16
D 88285 Bodnegg

**Dr. Richard Wunsch
(1869 -1911)**

Lekarz pochodzący z Jeleniej Góry w Karkonoszach, zostaje osobistym medykiem ostatniego koreańskiego cesarza w Azji Wschodniej.

Richard Carl Franz Georg Wunsch urodził się 4 sierpnia 1869 roku w Jeleniej Górze. Jego rodzice, Friedrich Wunsch, majster, urodzony w Dolni Adršpach / Nieder-Adersbach w Czechach i Pauline Auguste Louise Talke z Konradowa / Conradsdorfu, pobrali się 12 października 1868 r. w kościele pw. Podwyższenia Krzyża św.(Gnadenkirche) w Jeleniej Górze.

Dr. Richard Wunsch

Richard uczęszczał do szkoły w Jeleniej Górze i na Wielkanoc 1890 roku zdał maturę w Królewskim Gimnazjum Protestantckim tamże.

Następnie studiował medycynę na Uniwersytecie w Greifswaldzie ("Alma Mater Gryphiswaldensis"). Po zdaniu egzaminu państwowego z wynikiem "bardzo dobrym" uzyskał doktorat, przedstawiając rozprawę o kazuistyce limfangiomazji na tułowiu i nowym przypadku wyleczonym operacyjnie.

1895/96: Asystent w klinice chirurgicznej w Greifswaldzie u Heinricha Helfericha

1896: przybył do Szwajcarii jako chory na zapalenie opłucnej i został asystentem lekarza w sanatoriach pulmonologicznych w Arosa i Davos.

1897/98: Nawrót choroby, ponowna rezydentura i asystent lekarza w Davos

1898/99: Lekarz w Szpitalu Niemieckim w Londynie

1899/1900: Lekarz stażysta w Instytucie Patologii u profesora Rudolfa Virchowa w Berlinie. Prof. Virchow wystawił mu doskonałą ocenę.

1900/1901: Asystent lekarza w Królewskiej Uniwersyteckiej Klinice Kobiecej w Królewcu w Prusach u prof. Wintera.

1901: Planowane otwarcie praktyki w Londynie, przygotowanie do egzaminu państwowego z języka angielskiego.

1901, 1. Czerwiec: w Hamburgu, podpisanie trzyletniego kontraktu na stanowisko lekarza nadwornego cesarza Korei. Lekarz z Wirtembergii prof. Erwin Otto Eduard Bälz (1849-1913), który w latach 1876-1905 pracował jako osobisty lekarz cesarski w Tokio, zaproponował i załatwił mu to stanowisko.

Wunsch wyruszył z Bremy na pokładzie statku Reichspostdampfer "Kiautschou" 3. września 1901 r. i 2. listopada dotarł do miasta portowego Chemulpo.¹

Cesarz Kojong (1852 - 1919) w Korei
Sprawował rządy w latach 1873-1907

Już następnego dnia Richard napisał szczegółowy list do swoich rodziców.

Chemulpo, 3. 11. 1901

Drodzy rodzice

..... poznałem tam wszystkich lokalnych dygnitarzy..... niemieckiego nauczyciela i niemieckiego dyrygenta dworskiego. Ten ostatni, niejaki pan Eckert, przemówił do mnie w tak autentycznym śląskim dialekcie ....., po czym powiedział mi, że pochodzi z Nowej Rudy (Neurode) i oczywiście zna Jelenią Górę ("Herschbriga") także .... (Franz Eckert przybył do Korei z Japonii w 1901 r.)

Richard Wunsch utrzymywał silne więzi rodzinne. Z czasów, gdy był asystentem w klinice w Greifswaldzie, w wielu listach dzielił się z rodziną swoimi medycznymi problemami i doświadczeniami. Od końca 1901 roku listy z dalekiej Azji Wschodniej docierały czasem kilka razy w tygodniu. Ale był też bardzo zainteresowany tym, co dzieje się w jego starej ojczyźnie i dlatego kazał wysłać do Azji gazetę, "Boten aus dem Riesengebirge" (Posłaniec z Karkonoszy).

1905, w kwietniu: prof. Erwin Bälz (osobisty lekarz rodziny cesarskiej w Tokio) mianuje go swoim następcą w Japonii.
Doktor Ambasady Angielskiej
Lekarz Ambasady Niemieckiej
Dobrze działająca praktyka (pacjenci z całego kraju)
Wysoka reputacja jako lekarza

1907: Wakacje spędza w Europie i w ojczyźnie. Początek podróży rozpoczął 10.marca 1907 r. statkiem z portu w Tsuruga. W telegramie z Władywostoku poinformował rodzinę we Wrzeszczynie (Boberullersdorf) o swojej podróży koleją transsyberyjską. Do Berlina dotarł 28.marca1907 r. przez Moskwę i Warszawę. Kontynuował natychmiast przez Zgorzelec (Görlitz) i 29.lutego wieczorem dotarł do domu we Wrzeszczynie (Boberullersdorf).

---

¹ Chemulpo, obecnie Inch'on, to miasto portowe na zachodnim wybrzeżu Korei.

Podczas jego urlopu, wiosną 1907 roku 25 kwietnia zmarł mu ojciec, fabrykant Friedrich Wunsch w Wrzeszczyn / Boberullersdorf. Akt zgonu wymienia syna zmarłego, dr Richarda Wunscha, jako lekarza ambasady z Tokio w Japonii. Jego ojciec nabył w 1894 roku fabrykę celulozy drzewnej (surowca do produkcji papieru i tektury). 28 czerwca 1907 roku dr Wunsch sprzedał fabrykę z całym jej wyposażeniem za 225 000 marek w urzędzie gubernatora prowincji w Wrocław / Breslau, dzięki czemu matka miała zagwarantowaną roczną rentę w wysokości 3000 marek. Lokalizacja fabryki, która znajdowała się w rejonie planowanej zapory, wymusiła konieczność sprzedaży.

Nekrologi w „Boten aus den Riesengebirge“

Nekrolog rodziny Wunsch

Stowarzyszenie oszczędnościowo-pożyczkowe, Siedlęcín

Zawiadomienie o żałobie pracowników

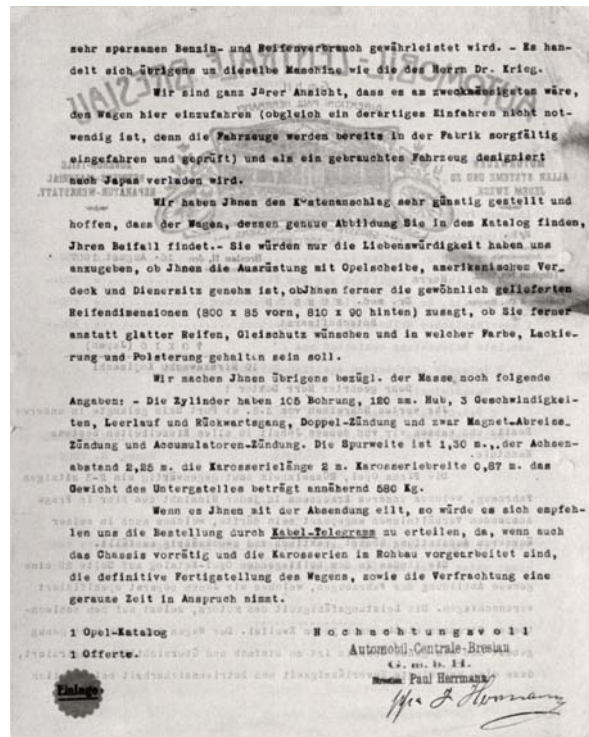
Izba Handlowa

Podziękowanie dla rodziny Wunsch

Rodzeństwo dr Richard Wunsch:
 Wunsch, Martha (* 1871 – † 1919)
 Wunsch, Franziska (* 1873 – † 1967)
 Wunsch, Hugo (* 1875 – † 1959)

1907, Sierpień: Oferta zakupu samochodu firmy Opel we Wrocławiu (Breslau) dla dra Wunscha w Tokio / Japonia.

Po pogrzebie Richard Wunsch udał się do Berlina i Londynu, aby dowiedzieć się więcej o kontynuacji pracy na stanowisku lekarza ambasady angielskiej w Tokio. 13 lipca 1907 r. poślubił w Mediolanie Marie Scholl i 31 lipca wyruszył z nią z Neapolu w podróż powrotną do Japonii.

1908, 26. Kwiecień, Tokio, Narodziny córki Gertrudy.

Rodzina Wunsch Marie, urodzony Scholl, Córka Gertrud, dr Richard Wunsch

1908 – 1911 Richard Wunsch w Tsingtao

duża praktyka ogólna

Starszy lekarz w szpitalu Fabera / Faber-Hospital dla Chińczyków i Europejczyków

Faber-Hospital / Szpital Fabera dla Chińczyków: 30 łóżek - ok. 2700 pacjentów rocznie

Faber-Hospital / Szpital Fabera dla Europejczyków: 12 łóżek - ok. 120 pacjentów rocznie

Pod koniec lutego 1911 roku Richard Wunsch zaraził się tyfusem (tyfus epidemiczny), przenoszonym przez pchły i wszy, wśród swoich pacjentów w chińskim szpitalu, chorobą, która w tamtych czasach często przybierała śmiertelny przebieg. Zmarł 13 marca 1911 roku w młodym wieku 41 lat, a trzy dni później został skremowany.

Tablica pamiątkowa dr Richarda Wunscha w szpitalu Faber, podarowane przez chińskich kupców

Prestżowa nagroda im. Richarda Wunscha za badania medyczne, przyznawana jest w Korei od 1990 roku. Sponsorem tej nagrody jest niemiecka firma farmaceutyczna Boehringer Ingelheim. Nagroda pieniężna to 50 000 000 wonów południowokoreańskich, tj. ok. 36 000 euro.

Literatura:

1. Claussen-Wunsch, Gertrud: Dr. med. Richard Wunsch. Arzt in Ostasien Büsingen/Hochrhein, Krämer Verlagsgesellschaft mbH 1976
2. Claussen-Wunsch, Gertrud: Fremde Heimat Korea. Ein deutscher Arzt erlebt die letzten Tage des alten Korea (1901 - 1905) München, Verlag Gerd Simon und Claudia Magiera 1983
3. Claussen-Wunsch, Gertrud: Ein Viertelliter Medizin für den Kaiser von Korea. Deutsches Ärzteblatt 1977; 4: S. 246-249

Dr Richard Wunsch w Tsingtau ze swoimi chińskimi asystentami podczas operacji oka

Dr Richard Wunsch na wycieczce praktycznej

W tym miejscu należy podziękować Archiwum Państwowemu w Jeleniej Górze oraz Książnicy Karkonoskiej Bibliotece Cyfrowej w Jeleniej Górze za wsparcie w tych badaniach.

Prof. Dr. med. Helmuth Steininger
Ullrich Junker